

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1/ I. I.**, bytom J., **2/ M. Z.**, bytom M., **3/ P. G.**, bytom H., proti odporcovi: **U. so sídlom H.** č. X, **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 14 C 130/2010, o vylúčení sudcu Krajského súdu v Košiciach z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 11 NcC 22 /2010, takto

r o z h o d o l :

Sudca Krajského súdu v Košiciach JUDr. L. K. **nie je vylúčený** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 11 NcC 22 /2010 (veci vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 14 C 130/2010).

O d ô v o d n e n i e

V konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 11 NcC 22 /2010 vzniesol odporca námietku zaujatosti voči sudcovi tohto súdu JUDr. L. K., uvedúc, že tento sudca sa osobne pozná s právnym zástupcom navrhovateľov JUDr. J. F..

Sudca Krajského súdu v Košiciach JUDr. L. K. k námietke zaujatosti uviedol, že JUDr. J. F. pozná iba na základe svojho pôsobenia na Krajskom súde v Košiciach (predtým na Okresnom súde Košice I), keďže v minulosti niekoľkokrát tento advokát zastupoval rôznych účastníkov v právnych veciach, v ktorých ako sudca rozhodoval; nemám však k nemu žiaden osobný vzťah.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Košiciach (§ 16 ods. 1 tretia veta O. s. p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti uvedeného sudcu krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so

zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právnu relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to :

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k ním, alebo
3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanej veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej mozgnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Základom pre vylúčenie sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody (porovnaj § 14 ods. 1 O. s. p.), nie iba samotné všeobecné tvrdenie odporcu o známosti namietaného sudcu s advokátom JUDr. J. F., ktoré nebolo ničím osvedčené a nemožno ho preto uznať za dôvod, na základe ktorého by sa mohla spochybníť nezaujatosť tohto sudcu. Pokiaľ ide o existenciu uvedeného právne relevantného pomeru u namietaného sudcu, sudcu Krajského súdu v Košiciach JUDr. L. K. vo svojom písomnom vyjadrení k námietke zaujatosti poprel akýkoľvek osobný vzťah k advokátovi JUDr. J. F.; zároveň uviedol, že sa necíti byť zaujatým, nemá žiaden pomer k veci, k účastníkom ani k ich zástupcom.

Z tohto vyjadrenia sudcu Krajského súdu v Košiciach JUDr. L. K. a ani z ostatného obsahu spisu nezistil Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodíť pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pri svojom posudzovaní vychádzal z toho, že nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení

určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej a to objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k danej právnej veci. Z uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, kam patrí osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci, a objektívne hľadisko, ktoré spočíva na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. Z tohto pohľadu k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci dôjde nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale aj vtedy, keď existuje legitímna pochybnosť o jeho nestrannosti [v zmysle zásady, že spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná; musí sa aj javiť, že je vykonávaná („justice must not only be done; it must also be seen to be done“)].

Samotný údaj odporcu o (bližšie nedefinovanej) známosti („osobnom poznaní sa“) namietaného sudcu s advokátom JUDr. J. F. predstavuje len subjektívny názor (tvrdenie) účastníka konania, ktorý nemožno bez ďalšieho považovať za dôvod vylučujúci namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania tejto právnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné osobitne zvýrazniť, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O. s. p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky). Vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno preto len celkom výnimočne a to zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. O taký prípad, kedy by bolo potrebné sudcu vylúčiť, však v tejto právnej veci nejde.

Takto nielen so zreteľom na subjektívne hľadisko prezentované vo vyjadrení namietaného sudcu, že sa necíti byť zaujatým, ale aj z objektívneho pohľadu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že nejestvujú dôvody, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o nestrannosti súdneho rozhodovania za účasti odporcom spochybňovaného sudcu Krajského súdu v Košiciach.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že sudca Krajského súdu v Košiciach JUDr. Ľ. K. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. júla 2010

JUDr. Jana Bajánková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Hrčková Marta